بسم الله الرحمن الرحيم

ހިލާފަތުގެ ސަރުކާރު
ހިލާފަތު ކޯޓު

ސަބަބުތަކާ ބެހޭ ބަޔާން

- ކޭސް ނަންބަރު: 2022/HC-B12/93
- ތިލައްޕާ ކުރި ގާނޫނީ ކަންތައް: ފާސްކުރުމުގެ ތާރީޚް
- ތިލައްޕާ ކުރި ގާނޫނީ ކަންތައްތަކުގެ ގަޑި: ގާނޫނީ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ގަޑި / ދިގު ކުރި ގަޑި
- ގާނޫނީ ކަންތައްތަކުގެ ގޮތް: ކަނޑައެޅުނު ގާނޫނީ ކަންތައް (ތަފްޞީލް ދެއްކުމަށް)

ގާނޫނީ ކަންތައް ތިލައްޕާ ކުރި ފަރާތްތަކުގެ ދަރަނޑިތައް

ފަރާތް ނަންބަރު ١ ގެ ދަރަނޑި ތިރީގައި
ފަރާތް ނަންބަރު ٢ ގެ ދަރަނޑި ތިރީގައި
ފަރާތް ނަންބަރު ٣ ގެ ދަރަނޑި ތިރީގައި

- ތިރީގައި ދީފައި: 22 ރަބީޢުއްޘާނީ 1444 / 18 ނޮވެމްބަރ 2022

- **ތަފާސްކުރި ތާރީޚާއި ގަޑި:** 11 ރަބީޢުލް 1444
07 ނޮވެމްބަރ 2022

- **ތިލައްވާ ބަންދުކުރި ފަރާތް:**
- **ތަންކަޑު:** A6C-B1/MA/2022/63
- **ތިލައްވާ ބަންދުކުރި ތަނުގައި ހުންނަ ފަރާތް:** ކ.ގަދޫ ދިވެހިރާއްޖެ ފޮލިހުގެ ކޮމާންޑް
- **ގާނޫނު:** ފޮލިހުގެ ގަޑިން (ބަންދުކުރުން) ދެމިހުރުން (ބަންދުކުރުން)
- **ތާރީޚް ކަނޑައެޅި ތާރީޚާއި ގަޑި:** 31 ޑިސެންބަރ 2022
- **ތިލައްވާ ބަންދުކުރި ތާރީޚާއި ގަޑި:** 01 ނޮވެމްބަރ 2022

ކާނޫނ – ފޮލިހުގެ ގަޑިން (ބަންދުކުރުން) ދެމިހުރުން) – ގާނޫނުގެ ދަށްކޮށް 2021-SC-REG-01 ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރެގިއުލޭޝަން ކާނޫނުގެ 13 ވަނަ ގާނޫނުގެ (ބ) ގ (1)، (4) ވަނި (5) - ގާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ކަންތައް ކުރުން

ގަންނަންޏަށް ދަތުރުދާނެ ތަފާތު ތަކެއް

ވަކީލުންގެ ތަކުރާރު:

1. ފިލާ، ތިލަދުންމަތީ ތަފާތު ކޯޓުގައި ހުށަހެޅިފައި ހުންނަ A6C-B1/MA/2022/63 (01 ފެब्रुवरी 2022) ގެ ތަފާތު ކުރުމުގެ ނިންމުމަކާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުގެ ވަކީލުންނާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަންދުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ދެމެދު ކުރިއަށް ގެންދާ ކޮންފަރެންސް ތަކުގައި ބަލަހައްޓަންޏާ ދެކޮޅަށް ތިލަދުންމަތީ ތަފާތު ކޯޓުގައި ތިލަ / ފިލާ، ތިލަދުންމަތީ ތަފާތު ކޯޓުގެ[1] ގާނޫނު.

ވަކީލުންގެ ކަންތައް ކުރެވޭނެ ގޮތް:

2. ތިލަ، ފިލާ ތަފާތު ކޯޓުގެ ހުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންތައް[2] ކުރުމުގެ ތަފާތު ކޯޓުގެ ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ ބާބުގެ 2022 ވަނަ ސަބަބުތަކުގައި ބަލާ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ކަންތައް ކުރެވޭނެ ގޮތް. ތިލަ ފަޅުންގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ތަފާތު ކޯޓުގެ ބާރުތަކާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ތަފާތު ކޯޓުގެ ބާރު ދ ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ ގޮތް 49 ވަނަ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ހުށަހެޅިފައި ހުންނަ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ތަފާތު ކޯޓުގެ ބާރު ދ ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ ގޮތް 12/2016 (ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި، ގާނޫނުގެ 60 ވަނަ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ތަފާތު ކޯޓުގެ ބާރު ދ ކަނޑައެޅުން، ތަފާތު ކޯޓުގެ ބާރު ދ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން 15 ދުވަހުގެ ގާނޫނީ ނޯޓިސް ދިނުން ތަފާތު ކޯޓުގެ ކަންތައް ކުރެވޭނެ ގޮތް.[3]

3. ތަފާތު ކޯޓުގެ ބާރު ދ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިއުރު ގާނޫނީ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުން ތަފާތު ކޯޓުގެ ކަންތައް ކުރެވޭނެ ގޮތް.[4] ތަފާތު ކުރުން، ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ތިލަ ފަޅުގެ ތަފާތު ކޯޓުގެ

---

[1] ފާރ. ގާނޫނު A260813

[2] ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ހުށަހެޅިފައި ހުންނަ A6C-B1/HA/2022/33 (15 ޖެނުއަރީ 2022) ގެ ތަފާތު ކުރުން

[3] ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ހުށަހެޅިފައި ހުންނަ A6C-B1/MA/2022/38 (16 ޖެނުއަރީ 2022) ގެ ތަފާތު ކުރުން

[4] ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ A10C/MA/2022/3 (01 ފެब्रुवरी 2022) ގެ ތަފާތު ކުރުމުގެ ގާނޫނީ 20 ދުވަސް، ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ A10C/MA/2022/6 (21 ފެब्रुवरी 2022) ގެ ތަފާތު ކުރުމުގެ 12 ދުވަސް ތިލަ ފަޅުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ A10C/MA/2022/9 (02 ޑިސެम्बर 2022) ގެ ތަފާތު ކުރުމުގެ 10 ދުވަސް،

ނަންބަރ A6C-A/MA/2022/60 (12 ޑިސެންބަރ 2022) ގެ ތެދުވުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ސާފުކޮށް ބުނެފައި ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ގާނޫނު ނަންބަރ 12/2016 (ހިނގަމުންދާ ގާނޫނު)ގެ 59 ވަނަ ފާނާގަނޑުގައި، އަދި ގާނޫނުގެ 60 ވަނަ ފާނާގަނޑަށް ބަލާއިރު، ތިލަދުންމަތީ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ 20 ފެބްރުވަރީ ތާރީޚުގެ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ނަންބަރ A6C-B1/MA/2022/63 ގެ ތެދުވުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން[5] ތެދުވުމަށް ކޯލް ދެވިފައި ވާ ގޮތަށް (01 ޖެނުއަރީ 2022) ގެ ތެދުވުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ތިލަދުންމަތީ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން

" ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ތާރީޚު ކުރިއަށް ގެންނަން: ތިލަދުންމަތީ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން

ދެވޭނެ."

4. ތިލަދުންމަތީ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން

ތިލަދުންމަތީ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓު

5. ތިލަދުންމަތީ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާ ދެކޮޅަށް ދެ ފަރާތުން ބުނެފައި ވާ ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު، ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން

[5] ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ބަލައިގަތް ތާރީޚުގެ ކުރިން J1/2022/154 ނަންބަރ ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން ކުއްލި ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ ގޮތުން (31 ޑިސެންބަރ 2022

ފާސްކޮށްދިނުމުގެ ތުރުތުރުކުރުން 01 (ހަތަރު) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ތިރީގައިވާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ދަންނަވާ ކަންތައް ހިނގައިދާނެ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދެއްވުމަށް ދަރުހާސް ކުރަމެވެ.

5.1. 01) A6C-B1/MA/2022/63 ތާރީޚް ހުށަހެޅި ފާސްކޮށްދިނުމުގެ ކޭސް ނަންބަރު 12/2016 (ތިލައިގެ ތިން ދަރަނި)ގެ ގ(2022 ވަނަ) ބައި ހަމައަށް ފާސްކޮށްދިނުމުގެ ގ(49 ވަނަ) ދަށް ގ(143 ވަނަ) ދަށުގެ (ބ) ގައި "ހަމައެކަނި ކަނޑައަޅާ ތާރީޚުގައި ތިލައިގެ ތިން ދަރަނި ދައްކާ ނުލާ ކަނޑައަޅާ ތާރީޚުގައި ދައްކާ ނުލާ" ކަމަށް ބަޔާންކުރެވޭ ގޮތަށް ދިލައި ހުށަހެޅި ކަންތައް ކަނޑައަޅާ ދެއްވުން.

ތިލައިގެ ތަފާތު ކަންތައް:

6. 01) A6C-B1/MA/2022/63 ތާރީޚް ހުށަހެޅި ފާސްކޮށްދިނުމުގެ ކޭސް ނަންބަރު (2022 ވަނަ) ބައި ހަމައަށް ތަފާތު ކަންތައް ހުށަހެޅުމަށް ދެކޮޅު ހަދާ ފަރާތް ދެކޮޅު ހަދާ ކަންތައް ހުށަހެޅުމަށް ދެކޮޅު ހަދާ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ތިލައިގެ ތަފާތު ކަންތައް ހުށަހަޅާ ދަންނަވާ ކަންތައް ކަނޑައަޅާ ދެއްވުން.

ތިލައިގެ ތަފާތު ކަންތަކާ ގުޅޭ:

7. ތިލައިގެ ތަފާތު ކަންތަކާ ގުޅޭ ކަންކަން ކަނޑައަޅާ ފާސްކޮށްދިނުމުގެ ކޭސް ނަންބަރު 2022/HC-B12/64 (ފާސްކޮށްދިނުމުގެ ކޭސް ނަންބަރު ބ. ތިލައިގެ ކަންތައް) ގެ ތިލައިގެ 28 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ފާސްކޮށްދެވިފައި ހުންނަ ކަންތައް ތަފާތު ކަންތައް ހުށަހެޅުމަށް ދެކޮޅު ހަދާ ފަރާތް ތަފާތު ކަންތައް ހުށަހެޅުމަށް ދެކޮޅު ހަދާ ކަންތައް ހުށަހެޅުމަށް ދެކޮޅު ހަދާ ފަރާތް ތަފާތު ކަންތައް ހުށަހެޅުމަށް ދެކޮޅު ހަދާ ކަންތައް ކަނޑައަޅާ ދެއްވުން، ކަނޑައަޅާ ދެއްވާ ކަންތައް ހިނގައިދާނެ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދެއްވުން.

ތަންކަނޑުން، ތަކުދާ ތަކެއްތަކެއް ކިޔާ ގޮތަށް ކަނޑާ ދިގުކުރުމަށް ކަނޑާ ދިގުކުރާ ގޮތަށް، ތަކުދާ ތަކެއްތަކެއް ކަނޑާ ދިގުކުރާ ގޮތަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށް ދެކޮޅަށް، ދަރި ކާނާ ދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދު ހުރި ދެކޮޅު ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތަށް، ދަރި ހިފަހައްޓާ ގޮތ

2012 ވަނަ އަހަރުގެ ތިން ދުވަހުގެ 18 ވަނަދުވަހު ފެނުނު ވަގުތުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ދަ ހަނިމާދޫ ރިސޯޓް ދަ ރިސޯޓް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ކުންފުނި، 2012 ވަނަ އަހަރުގެ ތިން ދުވަހުގެ 18 ވަނަދުވަހު ފެނުނު ވަގުތުގައި "ތިމާ" ގެންދާ ދަތުރުގައި ތިމާގެ ކުރީގައި ދިއުމަށް ފެށުނެވެ. ފަހެ، ތިމާގެ ކުރީގައި ދަތުރުކުރާ ދޯންޏަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ދަށުން ދަތުރުކުރަން ފެށުނެވެ.

11. ތިމާގެ ތަކުރުބަތުން، ދަތުރުކުރާއިރު ދަތުރުގައި ބައިވެރިވާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށ ދަށ ދުވަހު، ދަތުރުކުރާ ދޯންޏަށް ބަލާލުމަށް ދަތުރުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށ ދަށ ދުވަހު ދަތުރުގައި ބައިވެރިވާ ހުރިހ

15. A6C-B1/MA/2022/63 ތިލާފަރުދަތީ ދަޢުވާއިން ފެންނަ ގޮތުގެ ބަދަލުގައި (2022 ޖެނުއަރީ 01) ގެ ދުވަހުގައި ކޯޓުގެ ބޭނުންތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް ހުށަހެޅުނު "ތިލާފަރުދަ ކޯޓުގައި ބަދަލުކުރުމުގެ ގޮތުގެ ގާނޫނު" ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ ބަދަލުކުރުމު

ކަންތައް:

ފިނިކަނޑި، ބޯޓްގެ ދިގުމިން ހަތާދިހަ ފޫޓާ ހަމަ ކަނޑުން، ދިވެހިރާއްޖެ ކަނޑުދަށުގެ ތެރެއިން ފެނުނު ކަމަށާއި، ދަ ސްޕެޝަލް ކޯޓް ސިވިލް ކޭސް ނަންބަރ A6C-B1/MA/2022/63 (01 ސެޕްޓެމްބަރ 2022) ގެ ތިންވަނަ ނަންބަރ ނ.ދ.ކ.ކ.ކ